

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E BUJQËSISË , USHQIMIT DHE
MBROJTES SË KONSUMATORIT
DPPB

Adresa: Bulevardi "Dëshmorët e Kombit" Nr.2, Tiranë, Tel -Fax (04) 222 86 21, www.mbu.gov.al

Nr. _____ Prot.

Tiranë, më ____2008

RREGULLORE
Nr. __2__, datë _22.07. 2008

"PËR RIPRODHIMIN E KAFSHËVE TË FERMËS,
PRODHIMIN E TREGTIMIN E MATERIALEVE RACORE"

Në mbështetje të nenit 119 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë si dhe të neneve nr, 39, 40, 46, 48, 53, 54, 55, 57, 63, 64, të ligjit nr. 9426, dt.6.10.2005 "Për Mbarështimin e Blegtorisë" i ndryshuar,
Ministri i Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit nxjerr këtë rregullore:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Qëllimi

Rregullorja për "Riprodhimin e kafshëve të fermës, prodhimin e tregtimin e materialeve racore", përcakton drejtimit themelore të zbatimit të kriterëve të riprodhimit, prodhimit të materialeve racore (kafshë të racës, spermë, ovulat, embrionet) dhe tregtimin e tyre.

Neni 2
Përkufizime

- a) **"Njësia e tregtimit"**- kuptojmë një njësi të vetëdeklaruar të vendosur në territorin e Republikës së Shqipërisë, e kontrolluar zyrtarisht, e cila merret me, ruajtjen, tregtimin brenda vendit ose eksport importin e materialit biologjik.
- b) **"spermë"**- kuptojmë ejakulatin e përgatitur ose të holluar nga kafshët e fermës.
- c) **"parti e spermës"** kuptojmë sasinë e spermës e mbështetur nga një certifikatë e vetme.
- d) **"mbledhje – vjelje"** - kuptojmë sasinë e spermës të marrë nga çdo dhurues në çdo kohë.
- e) **"autoritet"** për qëllimin e kësaj rregulloreje do të kuptojmë çdo organizatë, shoqatë, sipërmarrje private ose shërbim zyrtar, të cilit i njihet e drejta të lëshojë certifikatë.
- f) **Qendra Kombëtare e Referencës (QKR)** kuptojmë Qendrën e Transferimit të Teknologjisë Bujqësore, Fushë-Krujë.

KREU II KAFSHËT PËR RIPRODHIM

Neni 3

Kriteret për riprodhuesit meshkuj racë-pastër

Riprodhuesit meshkuj racë-pastër për t'u përdorur në populacion, të plotësojnë kërkesat e përshkruara në programet racore të miratuara, duke ju përmbajtur kushteve:

1. Të jenë të identifikuar me metodat përkatëse të miratuara sipas Ligjit Nr. 8702, Datë 01.12.2000, "Mbi identifikimin dhe regjistrimin e kafshëve dhe fermave blegtorale" dhe akteve të tjera nënligjore bazuar në këtë ligj.
2. Të jenë të regjistruar në Librin Gjenealogjik (LGJ) ose Anagrafik (LA), ose të regjistrit të derrave hibride të racave të cilave u përkasin. Regjistrimi të vërtetohet me të dhënat gjenealogjike ose të dhënat anagrafike të lëshuara nga organi që mban librin ose regjistrin e sipër përmendur.
3. Të kenë certifikatë sanitare të lëshuar nga shërbimi veterinar i qarkut, sipas Ligjit Nr. 9308 Datë 04.11.2004, "Mbi shërbimin dhe inspektoriatin veterinar", Kreu 12, Neni 55.
4. Të kenë fletë analizën për cilësinë e materialit biologjik të lëshuar nga autoriteti kompetent.

Neni 4

Riprodhuesit meshkuj racë-pastër për IA,

Riprodhuesit meshkuj racë-pastër për IA, përveç pikave të Nenit 3, të plotësojnë dhe kriteret e mëposhtme:

1. Riprodhuesit meshkuj racë-pastër për IA të kenë prejardhje të plotë (që përfshin informacion për jo më pak se dy gjenerata paraardhëse) të pasqyruara në certifikatën gjenealogjike ose anagrafike të lëshuar nga organizmi që mban LGJ. (Shtojca 1.1)
2. Riprodhuesit meshkuj racë-pastër për IA t'i jenë nënshtruar vlerësimit gjenetik sipas metodave të miratuara në Ligjin Nr. 9426 Datë 06.10.2005 "Për Mbarëshkrimin e Blegtorisë" i ndryshuar.
3. Në IA të përdoren ata riprodhues meshkuj racë-pastër, të cilët rezultojnë përmirësues nga vlerësimi gjenetik.
4. Të disponojnë certifikatë që saktëson prejardhjen me metodat bashkëkohore (grupet e gjakut, ADN, etj.) lëshuar nga autoriteti kompetent.
5. Ti nënshtrohen kontrollit sanitar veterinar sipas programit veterinar për specien përkatëse dhe të pajisen me certifikatën e kontrollit.
6. Riprodhuesit meshkuj racë-pastër për IA të jenë të pastër nga sëmundjet infektive, bakteriale, virusale të transmetueshme me anën e spermës.

Neni 5

Kriteret për riprodhueset femra racë-pastër

Riprodhueset femra racë-pastër të plotësojnë kërkesat e përshkruara në programet racore të miratuara, duke ju përmbajtur kushteve të mëposhtme:

1. Të jenë të identifikuar me metodat përkatëse të miratuara.
2. Të jenë të regjistruara në LGJ ose LA, ose në regjistrin e derrave hibride të racave të cilave i përkasin. Regjistrimi të vërtetohet me certifikatë gjenealogjike ose anagrafike të lëshuar nga organi që mban librin ose regjistrin e sipër përmendur.
3. Të kenë certifikatë sanitare të lëshuar nga shërbimi veterinar lokal.

Neni 6

Riprodhueset femra racë-pastër në tufat racore

Riprodhueset femra racë-pastër në tufat racore, përveç pikave të Nenit 5, të plotësojnë dhe kriteret e mëposhtme:

1. Riprodhueset femra racë-pastër në tufat racore të kenë prejardhje të plotë (që përfshin informacion për jo më pak se dy gjenerata paraardhëse) të pasqyruara në certifikatën gjenealogjike ose anagrafike të lëshuar nga organizmi që mban LGJ. (Shtojca 1.2).
2. Riprodhueset femra racë-pastër ti nënshtrohen vlerësimit gjenetik sipas metodave të miratuara në ligj.
3. Riprodhueset femra racë-pastër që do të përdoren të rezultojnë pozitiv nga vlerësimi gjenetik.
4. Riprodhueset femra racë-pastër ti nënshtrohen kontrollit sanitar veterinar sipas programit veterinar për specien përkatëse dhe të pajisen me certifikatën e kontrollit.
5. Riprodhueset femra racë-pastër të jenë të pastra nga sëmundjet veterinare.

KREU III

SPERMA, OVULAT, EMBRIONET

Neni 7

Strukturat e prodhimit dhe tregtimit të spermës, ovulave dhe embrioneve

Strukturat e prodhimit dhe tregtimit të spermës, ovulave dhe embrioneve ndahen në :

- a. Qendrat e prodhimit të spermës, ovulave dhe embrioneve, të cilat kryejnë vjeljen, përpunimin, kontrollin, depozitimin dhe tregtimin e spermës, ovulave dhe embrioneve.
- b. Njësitë e tregtimit, të cilat kryejnë ruajtjen, tregtimin e spermës, ovulave dhe embrioneve.

Neni 8

Qendrat e prodhimit të spermës, ovulave , embrioneve

1. Qendrat e prodhimit të spermës, ovulave dhe embrioneve e ushtrojnë aktivitetin e tyre prodhues mbi bazën e Vetëdeklarimit, në përputhje me të gjitha kërkesat teknike të parashikuara në aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, pa miratim paraprak të institucionit përgjegjës.
2. Qendrat e prodhimit të spermës, ovulave dhe embrioneve të racave autoktone të bagëtive të imta e ushtrojnë aktivitetin e tyre mbi bazën e vetëdeklarimit në përputhje me të gjitha kërkesat teknike të parashikuara në aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, me leje të lëshuar nga Ministri i Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit me propozim të Drejtorisë së Përgjithshme të Politikave Bujqësore.
3. Qendra e prodhimit të spermës, ovulave dhe embrioneve, duhet të paraqesë formularin e vetëdeklarimit (Shtojca 2), së bashku me fotokopjen e planimetrisë së objektit ku do të zhvillojë aktivitetin pranë DRBUMK në qarkun ku operon. Subjekti duhet të mbajë në mënyrë të përhershme në ambjentet e veta për efekte kontrolli të institucionit përgjegjës, informacionin për:
 - a. Listën e subjekteve që do të furnizohen prej qendrës.
 - b. Të dhënat për specien dhe racën që do të mbarështohet në qendër.
 - c. Kopje të të gjitha akt-kontrolleve të ushtruara nga strukturat e kontrollit.

Neni 9

Kushtet për qendrat e prodhimit të spermës , ovulave dhe embrioneve

1. Qendrat e prodhimit të spermës, ovulave dhe embrioneve janë të detyruara:
 - a. Të vendosen nën kontrollin sanitar të shërbimit veterinar në zonën ku operojnë.
 - b. Të kenë certifikatën e shërbimit veterinar lokal, nga e cila rezulton garantimi i masave të nevojshme higjieno-sanitare sipas Ligjit Nr.9308 Datë, 04.11.2004, "Mbi shërbimin dhe inspektoriatin veterinar"
 - c. Të disponojnë ambiente të përshtatshme për:
 - mbarështimin e riprodhuesve meshkuj e femra me mundësi për izolimin e tyre;
 - vjeljen e spermës, ovulave, embrioneve;
 - pastrimin, dezinfektimin dhe sterilizimin e pajisjeve;
 - vlerësimin, përpunimin, dhe ambalazhimin e spermës, ovulave dhe embrioneve;
 - depozitimin dhe ruajtjen e spermës, ovulave dhe embrioneve;
 - higjienën e personelit; si dhe
 - administratën.
 - d. Të plotësojnë kushtet për mbrojtjen e shëndetit të kafshëve riprodhuese sipas Ligjit Nr.9308, Datë 04.11.2004, "Mbi shërbimin dhe inspektoriatin veterinar"
 - e. Të kenë ambiente të mbarështimit, vjeljes, përpunimit, depozitimit dhe ruajtjes së spermës, ovulave dhe embrioneve të ndarë nga njeri tjetri.
 - f. Të kenë personel me arsim të lartë, teknikisht kompetent dhe të atestuar për procedurat e manipulimit të spermës, ovulave dhe embrioneve. Të kenë personel të aftë për procedurat e dezinfektimit dhe të vjeljes së spermës, ovulave dhe embrioneve.
 - g. Të plotësojnë kushtet e sigurimit teknik për njerëzit dhe kafshët.

Neni 10

Detyrimet e qendrave të prodhimit të spermës, ovulave, embrioneve.

1. Qendrat e prodhimit të spermës, ovulave dhe embrioneve, janë të detyruara:
 - a. Të ndalojnë mbajtjen në të njëjtin ambient të kafshëve të specieve të ndryshme. Në qoftë se qendrat prodhojnë spermë, ovula, embrione të specieve të ndryshme, ambientet e mbajtjes së kafshëve dhe të manipulimit të materialit biologjik për çdo specie, si dhe pajisjet përkatëse të jenë të ndara teknikisht.
 - b. Të zbatojnë një bioteknologji të miratuar nga QKR.
 - c. Të mbarështojnë vetëm riprodhues meshkuj e femra të të gjithë specieve të vlerësuar gjenetikisht me metodat bashkëkohore (sipas Nenit 94 të Ligjit 9426, Datë 06.10.2005 i ndryshuar).
 - d. Të mbarështojnë vetëm riprodhues meshkuj e femra që të kenë lejen e shërbimit veterinar.
 - e. Të zbatojnë me rigorozitet programin e masave sanitaro-veterinare dhe të deklarojnë në kohë shfaqjen tek kafshët e veta të çdo sëmundje infektive, etj.
 - f. Të zbatojnë normat sanitare për vjeljen, manipulimin dhe konservimin e spermës, ovulave dhe embrioneve.
 - g. Të regjistrojnë për çdo riprodhues prezent:
 - specien,
 - racën,
 - vend - origjinën,
 - datën e lindjes,
 - identifikimin,
 - sëmundjet,
 - vaksinimet e kryera,
 - kontrollet e spermës, ovulave dhe embrioneve.

- h. Të regjistrojnë të gjitha të dhënat lidhur me sasinë dhe cilësinë e spermës, ovulave dhe embrioneve së marrë nga çdo riprodhues mashkull ose femër, si dhe përcaktojnë dozat e vlefshme për çdo parti sipas formularëve përkatës. (Shtojca 3)
- i. Të regjistrojnë kronologjikisht hyrje-daljet e spermës, ovulave dhe embrioneve të prodhuar dhe të tregtuar.
- j. Të regjistrojnë hyrje-daljet e spermës, ovulave dhe embrioneve të ardhur nga qendra të tjera prodhimi.
- k. Të shpërndajnë spermë, ovula dhe embrione të ambalazhuar ku të jenë shënuar qartë dhe në mënyre të dukshme:
 - a. qendra e prodhimit (kodi).
 - b. data e prodhimit
 - c. emri dhe matrikulli i reproduktorit mashkull ose femër.
 - d. raca.
- l. Të disponojnë për çdo parti spermë të prodhuar, importuar, ose reproduktor Fletë Analizën e cilësisë të lëshuar nga QKR.
- m. Të lëshojnë detyrimisht për çdo akt-shitje të spermës së ngrirë ose të freskët, ovulave, dhe embrioneve dokumentin shoqërues që përmban të gjitha të dhënat sipas formularit tip (Shtojca 4.1 dhe 4.2).
- n. T'i nënshtrohen të gjitha detyrimeve dhe të plotësojnë të gjitha kërkesat e parashikuara për shpërndarësit.

Neni 11

Njësitë e tregtimit të spermës, ovulave dhe embrioneve

1. Tregtuesit e spermës, ovulave dhe embrioneve e ushtrojnë aktivitetin e tyre mbi bazën e vetëdeklarimit në përputhje me të gjitha kërkesat teknike të parashikuara në aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, pa miratim paraprak të institucionit përgjegjës.
2. Njësitë e tregtimit të spermës, ovulave dhe embrioneve paraqesin pranë DRBUMK formularin e vetëdeklarimit (Shtojca 5), në qarkun ku është regjistruar si subjekt.
3. Njësitë e tregtimit të spermës, ovulave dhe embrioneve të plotësojnë kushtet e mëposhtme:
 - a. Të disponojnë ambiente të përshtatshme me hapësirë të mjaftueshme të ventiluara për mbajtjen e kontejnerëve dhe paisjeve të nevojshme si dhe për ruajtjen dhe manipulimin e materialit biologjik dhe të azotit të lëngët.
Të disponojë ambjent të veçantë për mbajtjen e dokumentacionit.
 - b. Të ndalojnë mbajtjen e kafshëve në këto ambiente.
 - c. Të jenë të pajisura me kontejnerë të veçantë për spermën, ovulat dhe embrionet si dhe pajisje të përshtatshme për mbajtjen, transportin, dhe manipulimin e tyre.
 - d. Të sigurojnë kushte dhe shërbime higjieno - sanitare, të ambienteve dhe të pajisjeve.
 - e. Të ketë të punësuar një specialist të lartë zooteknik ose veteriner.

Neni 12

Tregtuesit kanë këto detyrime:

1. Të mbajnë dhe tregtojnë spermë, ovula dhe embrione, në përputhje me të gjitha kërkesat teknike të parashikuara në aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi
2. Të dokumentojnë të gjitha hyrje-daljet dhe destinacionin e spermës, ovulave dhe embrioneve.
3. Të njoftojnë në fund të çdo tre mujori Inspektoriatin e Zooteknisë pranë DRBUMK së qarqeve ku operon si dhe QKR për spermën, ovulat dhe embrionet e tregtuara për çdo reproduktor dhe për çdo stacion.

4. Të lëshojnë për çdo akt-shitje të spermës, ovulave dhe embrioneve, dokumentin shoqërues me të dhënat identifikuese (si për riprodhuesin mashkull dhe atë femër)
5. Të venë në dispozicion të teknikëve të IA publikimet në gjuhën shqipe për vlerat gjenetike të riprodhuesve të prodhuar në vend ose të importuar dhe që aprovohen për shpërndarje, fotografitë e tyre, fotokopje të fletë analizave të lëshuara nga QKR.
6. Të venë në dispozicion të teknikëve të IA fotokopje të certifikatës së origjinës si dhe atë shëndetësore.
7. Të pranojnë inspektorin e zooteknisë dhe veterinarisë për kontroll, dhe të venë në dispozicion e tij të gjithë dokumentacionin si dhe materialin gjenetik për analizë.
8. Të kontrollojnë cilësinë e materialit biologjik për çdo riprodhues (femër apo mashkull) në QKR, para se të fillojnë tregtimin e tij.
9. Në rastin kur materiali biologjik, importohet ose eksportohet të përmbushen edhe kriteret e mëposhtme.
 - a. Të disponojnë certifikatën zooteknike të riprodhuesve racë-pastër, spermës, ovulave, embrioneve dhe kafshëve të racës që do të importohen dhe/ose eksportohen, ku pasqyrohet informacioni lidhur me prejardhjen dhe treguesit e prodhimit.
 - b. Sperma, ovulat dhe embrionet të vijnë nga kafshë të cilat janë regjistruar në një LGJ të autoritetit të vend origjinës.
 - c. Sperma, ovulat, embrionet dhe kafshët e racës të jenë të shoqëruar me certifikatë shëndetësore të vend origjinës.

Neni 13

Bllokimi dhe asgjësimi i materialit biologjik

Bllokimi dhe asgjësimi i materialit biologjik kryet nga Inspektorati i Zooteknisë së qarkut, sipas Neneve 39, 62, 64, 90 të Ligjit nr. 9426, datë 06.10.2005 "Mbi mbarështimin e blegtorisë" i ndryshuar.

Neni 14

Inseminimi Artificial dhe kushtet për riprodhuesit meshkuj

1. Riprodhuesit meshkuj që do të përdoren si prodhues të spermës për IA, të plotësojnë kushtet e mëposhtme:
 - a. Të jenë të regjistruar në seksionin "riprodhues meshkuj" të LGJ ose LA ose të regjstrit të derrave hibride të racave të cilave ju përkasin. Regjistrimi të provohet nga certifikata gjenealogjike ose anagrafike, e lëshuar nga organizmi që mban LGJ ose regjistrat e sipër - përmendur.
 - b. Të kenë kaluar me vlerësim pozitiv, vlerësimin gjenetik për t'u përdorur për IA të programuar nga organizmi që mban LGJ, dhe nëse bëhet fjalë për një dem të ri të provohet në një provë të vlerësimit gjenetik. Për këtë të fundit, përdorimi i spermës është i kufizuar në sasi të nevojshme për realizimin e provës nga pasardhësit.
 - c. Të jenë të identifikuar qartë me tatuazh, pafte në vesh ose me mënyra të tjera të përshtatshme të përcaktuara sipas normave të librit ose regjstrit përkatës.
 - d. Të disponojnë certifikatën që saktëson prejardhjen me analizë të grupeve të gjakut ose me metodë tjetër të përshtatshme të përcaktuar nga organizmi që mban LGJ.
 - e. Ti nënshtrohen kontrollit sanitar dhe veterinar sipas planit kalendarik dhe të pajisen me certifikatën e kontrollit.
 - f. Para hyrjes në qendër, riprodhuesit të kenë rezultuar negativ nga ana veterinare.

Neni 15

Ngritja e stacionit të inseminimit artificial.

1. Subjekti që kërkon të ngrejë një stacion të IA e ushtron aktivitetin mbi bazën e Vetëdeklarimit (Shtojca 6), në përputhje me të gjitha kërkesat teknike të parashikuara në aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, pa miratim paraprak të institucionit përgjegjës.
2. Subjekti paraqet formularin e Vetëdeklarimit pranë DRBUMK në qarkun ku operon.
3. Për ushtrimin e aktivitetit subjekti të ketë të punësuar një teknik të kualifikuar, i cili të rikualifikohet në mënyrë të detyrueshme çdo 5 vjet.
4. Të disponojnë ambiente të përshtatshme për kafshët të cilat inseminohen dhe pajisjet e nevojshme të inseminimit në përputhje me kriteret teknike të ruajtjes së tyre.
5. Të garantojnë masa të nevojshme veterinare e sanitare në zbatim të Ligjit Nr. 9308 Datë 04.11.2004, "Mbi shërbimin dhe inspektoriatin veterinar".

Neni 16

Detyrat e Teknikut të Inseminimit Artificial

Detyrat e teknikut janë :

1. Të respektojnë dhe zbatojnë programin racor kombëtar në përputhje me zonat ku operojnë.
2. Të përdorë material biologjik vetëm nga ato subjekte të cilat operojnë në përputhje me këtë rregullore.
3. Të identifikojnë kafshët femra të inseminuara.
4. Të plotësojnë me saktësi regjistrin e ndërzim pjelljes (Shtojca 7).
5. Të njoftojnë pronarin e kafshës për datën e inseminimit fekondues.
6. Të ruajnë dokumentacionin për 5 vjet duke e bërë atë të disponueshëm.
7. Të vejë në dijeni Inspektoriatin e Zooteknisë në DRBUMK e qarkut në prani të operatorit për çdo anomali lidhur me materialin biologjik të përdorur.
8. Të paraqesin çdo 3 muaj informacion me shkrim mbi inseminimet e kryera pranë Inspektoriatit të Zooteknisë në DRBUMK e qarkut.

KREU IV

NDËRZIMI NATYROR

Neni 17

Ngritja e stacionit të ndërzimit natyror

1. Subjektet për ngritjen e një stacioni të ndërzimit natyror të kontrolluar, ushtrojnë aktivitetin e tyre mbi bazën e Vetëdeklarimit (Shtojca 8) në përputhje me të gjitha kërkesat teknike të parashikuara në aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, pa miratim paraprak të institucionit përgjegjës.
2. Subjektet paraqesin formularin e Vetëdeklarimit pranë DRBUMK në qarkun ku operojnë.

Neni 18

Kushtet për stacionet e ndërzimit natyror

Stacionet e ndërzimit natyror:

1. Të disponojnë mjedise të veçantë, të përshtatshëm për mbajtjen e riprodhuesve meshkuj dhe femra, si dhe vend të përshtatshëm për ndërzim, me pajisje të nevojshme (stativ, etj.).
2. Të garantojnë masat e nevojshme higjieno-sanitare dhe veterinare kundër përhapjes së sëmundjeve infektive dhe parazitare.
3. Teknikët të kenë një nivel mesatar të arsimimit, dhe të jenë të kualifikuar për detyrat specifike që duhet të mbulojnë.

4. Të garantojnë kushtet e sigurimit teknik për njerëzit dhe kafshët, si rrethimi mbrojtës, vendosja e unazave metalike, etj.

Neni 19

Detyrat e teknikëve të ndërzimit natyror

Detyrat e teknikëve janë:

1. Për çdo riprodhues mashkull që mbajnë në stacion, të mbajnë dhe të regjistrojnë matrikullin, specien, racën.
2. Të regjistrojnë të gjitha ndërzimet që përfshin treguesit si:
 - identifikimin e pronarit të kafshës
 - numrin e matrikullit të reproduktorit mashkull,
 - specien,
 - racën,
 - datat e ndërzimit,
 - numrin e matrikullit të kafshës femër dhe/ose identifikimit, dhe
 - racën e kafshës femër të ndërzyer.
3. Ti japin pronarit të kafshës femër të dhënat mbi ndërzimet.
4. Të ruajnë dokumentacionin për të paktën 5 vjet.
5. Të bëjnë analizat veterinare për çdo kafshë dy herë në vit për, Brucelozë, Leukozë, IBR, BVD Vibrozë, Trikomozë, TBC, etj.
6. Të zbatojnë udhëzimet e shërbimit veterinar lidhur me profilaksinë.
7. Të informojnë nëpërmjet veterinerit të zonës shfaqjen tek riprodhuesit e tij të çdo dyshimi mbi sëmundjet infektive dhe/ose parazitare.
8. Të ruajnë certifikatën veterinare të lëshuar sipas kërkesave të Ligjit Nr.9308, Datë 04.11.2004, "Mbi shërbimin dhe inspektoratin veterinar".
9. Të mos mbajnë në të njëjtën stallë kafshë të specieve të ndryshme .
10. Kur stacioni ndodhet në një fermë ku mbahen kafshë të së njëjtës specie, riprodhuesit meshkuj të mbahen të veçuar nga pjesa tjetër e tufës.
11. Të zbatojnë rregullat higjieno-sanitare dhe të sigurimit teknik në stacion.
12. Të njohin dhe të zbatojnë detyrat që dalin nga LGJ
13. Të sjellin dy herë në vit informacion pranë inspektorit të Zooteknisë në DRBUMK.

KREU V

KONTROLLI DHE SANKSIONET

Neni 20

Strukturat e Kontrollit

1.Strukturat e kontrollit ushtrojnë inspektime të vazhdueshme në terren, ku kontrollojnë dokumentacionin, përshtatshmërinë e ambjenteve dhe pajisjeve, rekomandojnë përmirësime ose marrin masa ndëshkuese në rastet e nevojshme. Një kopje e akt kontrollit të ushtruar i lihet subjektit që kontrollohet.

2.Strukturat e kontrollit kanë për detyrë të verifikojnë në vijimësi vërtetësinë e deklarimeve të dhëna si dhe praninë e dokumentacionit të deklaruar në ambientet e subjektit në përputhje me Ligjin Nr. 9426, Datë 06.10.2005 "Mbi Mbarështimin e Blegtorisë" i ndryshuar si dhe akteve nënligjore në mbështetje të ligjit.

3.Për aktivitetet objekt miratimi nga MBUMK strukturat e kontrollit kanë për detyrë që brenda një afati maksimal prej 2 (dy) javë nga dita e depozitimit të vetëdeklarimit të verifikojnë vërtetësinë e deklarimeve të dhëna si dhe praninë e dokumentacionit të deklaruar në ambientet e subjektit.

Brenda 5 (pesë) ditëve nga dita e inspektimit përgatitet proces-verbali ku pasqyrohen rezultatet e kontrollit nga Inspektorët e Zooteknisë, një kopje e të cilit i dërgohet subjektit. Në përputhje me rezultatet e kontrollit Ministri i MBUMK lëshon lejen për ushtrimin e aktivitetit brenda 5 ditëve.

Nëse inspektimi nuk kryhet brenda 2 javëve subjekti fillon ushtrimin e aktivitetit të tij dhe përgjegjësia mbetet mbi institucionet përkatëse.

4. Në rastin kur vetëdeklarimi dhe kushtet për kryerjen e aktivitetit nuk janë në përputhje me Ligjin Nr. 9426, Datë 06.10.2005 "Mbi Mbarështimin e Blegtorisë" i ndryshuar dhe aktet nënligjore në mbështetje të tij, Inspektori i Zooteknisë së DRBUMK të qarkut ka të drejtë të pezullojë aktivitetin e subjektit në fjalë.

5. Inspektori i zooteknisë pranë DRBUMK së qarkut, ka për detyrë të paraqesë listën e qendrave të prodhimit dhe njësive tregtuese pranë QKR, të cilat duhet të publikohen nga QKR në bashkëpunim me MBUMK.

6. Inspektori i Zooteknisë në DRBUMK e qarkut mban rregjistrin e personave të vetëdeklaruar si teknikë të IA dhe ndërzimit natyror dhe përgjigjet për arshivimin e dokumentacionit.

Neni 21 Ankimimi

Personat fizikë dhe juridikë kanë të drejtën e ankimimit ndaj vendimit të marrë nga Inspektorët në vijim të nenit 20 të kësaj rregulloreje, në përputhje me nenin 91 të Ligjit Nr. 9426, dt. 06.10.2005 "Për mbarështimin e blegtorisë" i ndryshuar.

Neni 21 Zbatimi

Për zbatimin e këtij rregulloreje ngarkohet Drejtoria e Politikave të Prodhimit dhe Tregjeve Bujqësore, Qendra e Transferimit të Teknologjive Bujqësore Fushë Krujë, Inspektorët e Zooteknisë në Drejtoritë Rajonale të Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit.

Neni 22

Rregullorja numër 13, datë 12.12.2002 dhe rregullorja numër 258, datë 12.06.2008 shfuqizohen.

Kjo rregullore hyn në fuqi menjëherë.

Konc. E. Poçari
Përgj. Sek. Ç. Agimi
DPPMT B. Stamo
DPPP M. Osmani
Dr. Juridike G. Sudar
Sek. i Përgj. M. Petushi
Zv. Ministër N. Fasllia

MINISTRI

Jemin GJANA

Shtojca 1.1 Model i certifikatës gjenealogjike – riprodhues meshkuj racë-pastër

Emri i Demit _____ Numri Matrikullit _____ Data e Lindjes ____/____/____ Raca _____ % Gjakut në përbërje të racës _____ Emri i Rritësit _____ Emri i Pronarit _____							BABA Emri _____ Nr. Matrikullit _____ VRV (kg) _____ Q Y P V.T _____ _____ Baza Ind. Pr R Relativitet _____	
V.R. _____ %							BB Emri _____ Nr. Matrikullit _____	
Prodhim Mishi							NENA Nr. Matrikullit _____ Data e Lindjes _____ VRV (kg) _____ Q Y P %Y %P _____ Baza Mesatarja _____ Laktacione Laktacioni më i mirë _____ Trupi: _____ Këmbët _____ Gjiri _____ Totali _____	
Shtesë peshe							BN Emri _____ Nr. Matrikullit _____	
Cilësia e karkasës							NN Nr. Matrikullit _____ Data e Lindjes _____ VRV (kg) _____ Q Y P %Y %P _____ Baza Mesatarja _____ Laktacione	
Tiparet Funksionale							Q Y P %Y %P	
Indeksi i Lindjes (demi)							Indeksi	
Lehtësia në pjellje (gjyshi nga nëna)							Indeksi Prodhimit _____ Rel. _____ Nr. Total _____ Bija/Tufa _____/_____	
Pjelloria (nga Nëna)								
Shëndeti i gjirit							Tiparet e Tipit	
Tiare të tjera të lidhura me shëndetin							Lartësia	
Testi nga pasardhësit, Laktacioni i I-rë / 305 ditë							Thellësia e Trupit	
Nr. i bijave	Nr. i Tufave	Kg. Q	Kg. Y	Kg. P	% Y	%P	Gjerësia e gjoksit	
Ekv. Mature							Tipi	

Shtojca 1.2 Model i certifikatës gjenealogjike – riprodhues femra racë - pastër

Mëshqerra Nr. Matrik _____ Emri _____ Data Lindjes __/__/__ Raca _____ VRV(kg) Q Y P ____Baza Relativitet Tiparet e Tipit Trupi Këmbët Gjiri VRV Rritësi Pronari	BABA Nr. Matrikullit _____ Emri _____ Data Lindjes __/__/__ VRV (kg) Q Y P Rel. ____ ____Baza Tiparet e Tipit Trupi Këmbët Gjiri VRV	B.B. Nr. Matrikullit _____ Emri _____ Data e Lindjes __/__/__ VRV (kg) Q Y P Rel. ____ N.B. Nr. Matrikullit _____ Emri _____ Data Lindjes __/__/__ VRV (kg) Q Y P Rel. ____ ____Baza Prodhimi (kg) Q %Y %P kgY+P Laktacioni i I-rë Laktacioni më i mirë Mesatarja ____ Laktacioneve
Demi Ndërzimit IA __/__/__(data) Nr Matrikullit _____ Emri _____ Data e Lindjes __/__/__ VRV (kg.) Q Y P Rel. ____ ____Baza Tiparet e Tipit Trupi Këmbët Gjiri VRV Nr. Matrikullit ____ Emri ____ Data Lindjes __/__/__ B BB MB Nena e Demit VRV (kg) Q Y P ____B Prodhimi kg Q %Y %P kg Y+P Laktacioni I-rë Laktacioni më i mirë Tiparet e Tipit Trupi Këmbët Gjiri Totali VRV	NENA Nr. Matrikullit _____ Emri _____ Data Lindjes __/__/__ VRV (kg) Q Y P ____Baza Prodhimi (kg) Q %Y %P kgb Y+P Laktacioni I-rë Laktacioni më i mirë Mesatarja ____ Laktacioneve Tiparet e Tipit Trupi Këmbët Gjiri Totali VRV Data e Lëshimit Kjo certifikatë përputhet me vendimin e ____Nr. ____ Date __/__/__ Dhe lëshohet nga ____	B.N. Nr. Matrikullit _____ Emri _____ Data e Lindjes __/__/__ VRV (kg) Q Y P Rel. ____ ____Baza N.N. Nr. Matrikullit _____ Emri _____ Data e Lindjes __/__/__ VRV (kg) Q Y P Rel. ____ ____Baza Prodhimi (kg) Q %Y %P kgY+P Laktacioni i I-rë Laktacioni më i mirë Mesatarja ____ Laktacioneve

Shtojca 3: Formulari mbi Sasinë dhe Cilësinë e Materialit Biologjik të marrë nga Reprodaktor Meshkuj

O R A	Emri i Reprodaktorit	Matrikulli	Raca	Volumi	Koncentrimi	Lëvizshmëria e Masës	Dendësia e Masës	Shkalla e Hollimit	Volumi i Hollimit	Volumi Total		Plani i Dozave	Ngjyra e Biotubzës	Gjallëria/aktivitet pas ngrirjes	Numri i Dozave të prodhuara

Shtojca 4.1: Formular i Fletë – Daljes për Spermën**Shpërndarësi**_____**Komuna**_____**Rrethi**_____**FLETE - DALJE****Nr.**_____, **Datë**_____

Nr.	DEMI (Baba)			Ngjyra e Biotubëzave	Sasia (dozë)	Çmimi /dozë (Lekë)	Vlera (Lekë)	Vërejtje
	Numri i Matrikullit	Emri	Raca					

Shpërndarësi

(_____)

Blerësi

(_____)

Shtojca 2: Formular Vetëdeklarimi për Qëndrat e Prodhimit të Materialit Biologjik

FORMULAR VETËDEKLARIMI

Drejtuar: _____
(Institucioni)

Unë i/e nënshkruari _____, datë lindje ____/____/____, dhe
(Emër, Mbiemër)
numër pasaporte _____

Tel./Cel. _____

Deklaroj që jam banues në:

Komunën: _____ Rrethin: _____ Qarkun: _____

Me arsim _____ Kualifikim _____

Ushtror aktivitet në zonat: _____

Deklaroj se jam i regjistruar pranë Gjykatës së Rrethit _____, me Vendim Gjykatë Nr. _____, si dhe pranë organeve tatimore me Numër të Identifikimit Personal (NIPT) _____ ose në QKR (Qendra Kombëtare e Rregjistrimit) me nr. Identifikimi _____

Deklaroj se:

- Nuk jam në proces hetimi dhe as në proces gjyqësor,
- Nuk kam asnjë detyrim financiar (ndaj të tretëve)
- Njoh dhe zbatoj Ligjin Nr. 9426, datë 06.10.2005 "Për Mbarështimin e Blegtorisë" i ndryshuar dhe aktet nënligjore në mbështetje të ligjit.

Deklaroj se:

Keni licencë të mëparshme _____ po ☐ _____ jo ☐
(Nëse keni patur), specifikoni fushën si dhe të dhënat rreth këtij aktiviteti:

Për ushtrimin e këtij aktiviteti privat garantoj nën përgjegjësinë time, se veproj në përputhje me Legjislacionin Shqiptar në fuqi, dhe se informacioni i paraqitur në këtë vetëdeklarim është i vërtetë dhe i saktë.

Shtojca 5: Formular Vetëdeklarimi për tregtimin e Materialit Biologjik

FORMULAR VETËDEKLARIMI

Drejtuar: _____
(Institucioni)

Unë i/e nënshkruari _____, datë lindje ____/____/____, dhe
(Emër, Mbiemër)
numër pasaporte _____

Tel./Cel. _____

Deklaroj që jam banues në:
Komunën: _____ Rrethin: _____ Qarkun: _____

Me arsim _____ Kualifikim _____

Ushtroj aktivitet në zonat: _____

Deklaroj se jam i regjistruar pranë Gjykatës së Rrethit _____, me Vendim Gjykatë Nr. _____, si dhe pranë organeve tatimore me Numër të Identifikimit Personal (NIPT) _____ ose në QKR (Qendra Kombëtare e Rregjistrimit) me nr. Identifikimi _____

Deklaroj se:

- Nuk jam në proces hetimi dhe as në proces gjyqësor,
- Nuk kam asnjë detyrim financiar (ndaj të tretëve)
- Njoh dhe zbatoj Ligjin Nr. 9426, datë 06.10.2005 "Për Mbarështimin e Blegtorisë" i ndryshuar dhe aktet nënligjore në mbështetje të ligjit.

Deklaroj se:

Keni liçencë të mëparshme _____ po ☐ _____ jo ☐
(Nëse keni pasur), specifikoni fushën si dhe të dhënat rreth këtij aktiviteti:

Për ushtrimin e këtij aktiviteti privat garantoj nën përgjegjësinë time, se veproj në përputhje me Legjislacionin Shqiptar në fuqi, dhe se informacioni i paraqitur në këtë vetëdeklaratë është i vërtetë dhe i saktë.

Shtojca 6: Formular Vetëdeklarimi për Ngritjen e Stacionit të Inseminimit Artificial

FORMULAR VETËDEKLARIMI

Drejtuar: _____
(Institucioni)

Unë i/e nënshkruari _____, datë lindje ____/____/____, dhe
(Emër, Mbiemër)
numër pasaporte _____

Tel./Cel. _____

Deklaroj që jam banues në:

Komunën: _____ Rrethin: _____ Qarkun: _____

Me arsim _____ Kualifikim _____

Ushtrij aktivitet në zonat: _____

Deklaroj se jam i regjistruar pranë Gjykatës së Rrethit _____, me Vendim Gjykatë Nr. _____, si dhe pranë organeve tatimore me Numër të Identifikimit Personal (NIPT) _____ ose në QKR (Qendra Kombëtare e Rregjistrimit) me nr. Identifikimi _____

Deklaroj se:

- Nuk jam në proces hetimi dhe as në proces gjyqësor,
- Nuk kam asnjë detyrim financiar (ndaj të tretëve)
- Njoh dhe zbatoj Ligjin Nr. 9426, datë 06.10.2005 "Për Mbarështimin e Blegtorisë" i ndryshuar dhe aktet nënligjore në mbështetje të ligjit.

Deklaroj se:

Keni licencë të mëparshme _____ po ☐ _____ jo ☐
(Nëse keni pasur), specifikoni fushën si dhe të dhënat rreth këtij aktiviteti:

Për ushtrimin e këtij aktiviteti privat garantoj nën përgjegjësinë time, se veproj në përputhje me Legjislacionin Shqiptar në fuqi, dhe se informacioni i paraqitur në këtë vetëdeklaratë është i vërtetë dhe i saktë.

Shtojca 7: Regjistri i Ndërzim – Pjelljes

Tekniku_____

Qarku_____

Rrethi_____

Komuna_____

Nr.	Fermieri	Nr. Matrikullit/ Emri	Raca	Data e Lindjes	Inseminimi i I-rë		Inseminimi i II-të		Inseminimi i III-të		Kontrolli për Mbarsmëri		Data e pjelljes	Seksi	
					Data	Demi	Data	Demi	Data	Demi	Data	Rezultati		M	F

Shtojca 8: Formular Vetëdeklarimi për Ngritjen e Stacionit të Ndërzimit Natyror

FORMULAR VETËDEKLARIMI

Drejtuar: _____
(Institucioni)

Unë i/e nënshkruari _____, datë lindje ____/____/____, dhe
(Emër, Mbiemër)
numër pasaporte _____

Tel./Cel. _____

Deklaroj që jam banues në:
Komunën: _____ Rrethin: _____ Qarkun: _____

Me arsim _____ Kualifikim _____

Ushtrij aktivitet në zonat: _____

Deklaroj se jam i regjistruar pranë Gjykatës së Rrethit _____, me Vendim Gjykatë Nr. _____, si dhe pranë organeve tatimore me Numër të Identifikimit Personal (NIPT) _____ ose në QKR (Qendra Kombëtare e Rregjistrimit) me nr. Identifikimi _____

Deklaroj se:

- Nuk jam në proces hetimi dhe as në proces gjyqësor,
- Nuk kam asnjë detyrim financiar (ndaj të tretëve)
- Njoh dhe zbatoj Ligjin Nr. 9426, datë 06.10.2005 "Për Mbarështimin e Blegtorisë" i ndryshuar dhe aktet nënligjore në mbështetje të ligjit.

Deklaroj se:

Keni licencë të mëparshme _____ po ☐ _____ jo ☐
(Nëse keni pasur), specifikoni fushën si dhe të dhënat rreth këtij aktiviteti:

Për ushtrimin e këtij aktiviteti privat garantoj nën përgjegjësinë time, se veproj në përputhje me Legjislacionin Shqiptar në fuqi, dhe se informacioni i paraqitur në këtë vetëdeklaratë është i vërtetë dhe i saktë.